



**Lehdistötiedote  
Välittömään jakeluun  
Luxemburg, 16. joulukuuta 2014**

## **EU:n tarkastajat: EU-rahoitteiset lentoasemainvestoinnit tuottavat vähän vastinetta rahoille**

**Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tänään julkaisemasta kertomuksesta käy ilmi, että EU-rahoitteisilta lentoasemainvestoinneilta odotettuja tuloksia ei ole saavutettu ja että investoinnit ovat tuottaneet vain vähän vastinetta rahoille. EU-tarkastajat toteavat, että investointeja ei suunniteltu eikä lentoliikenteen kasvua ennustettu riittävän hyvin: jotkut rahoitetuista lentoasemista sijaitsivat liian lähellä toisiaan ja tietyt rakennushankkeet olivat asianomaisiin lentokone- ja matkustajamääriin nähden ylimitoitettuja.**

*”Havaitsimme, että tietyt lentoasemat eivät olleet pitkällä aikavälillä kannattavia, jotkut olivat vajaakäytössä eikä tiettyjä lentoasemia käytetty lainkaan”, toteaa kertomuksesta vastaava tilintarkastustuomioistuimen jäsen George Pufan. ”Euroopan lentoliikenteen on määrä kaksinkertaistua vuoteen 2030 mennessä. Jos Eurooppa aikoo tyydyttää tämän lisäkysynnän, sekä komission että jäsenvaltioiden on parannettava lentoasemiimme investointia siten, että rahoitusta saavat ainoastaan lentoasemat, jotka ovat kannattavia ja joiden osalta on osoitettu, että investointi on todella tarpeen.”*

Tarkastajat tarkastivat investointihankkeet 20 lentoasemalla – Espanjassa, Italiassa, Kreikassa, Puolassa ja Virossa. Nämä maat olivat saaneet EU-varoja yli 600 miljoonaa euroa vuosina 2000–2013. Tarkastajat havaitsivat, että ainoastaan puolet lentoasemista pystyi osoittamaan, että EU-rahoitteiset investoinnit olivat tarpeen. Lisäksi havaittiin, että rahoitetut infrastruktuurit olivat usein vajaakäytössä ja että noin 38 miljoonan euron arvoisia infrastruktuureja ei käytetty lainkaan.

Tarkastetuista lentoasemista ainoastaan joka toisella matkustajamäärät kasvoivat, kun taas yli puolella niistä lentoliikenteen kasvu yliarvioitiin ennusteissa huomattavan paljon todellista suuremmaksi. Esimerkiksi Córdoba lentoaseman kautta kulki vuonna 2013 alle 7 000 matkustajaa, vaikka matkustajamääräksi oli ennustettu 179 000. Lisäksi suurimmassa osassa lentoasemia saatiin hyvin vähän näyttöä asiakaspalvelun paranemisesta tai alueellisesta sosioekonomisesta hyödystä (mm. uusien työpaikkojen luominen).

Seitsemän lentoasemaa, joista valtaosalla on alle 100 000 matkustajaa vuodessa, ei ole taloudellisesti omavaraisia ja niillä on vaikeuksia pysyä toiminnassa ilman julkista lisärahoitusta. Esimerkiksi Kreikassa Kastorian lentoaseman 176 000 euron tulot olivat kaudella 2005–2012 häviävän pienet, kun niitä vertaa lentoaseman aukipidosta samalla kaudella aiheutuneisiin 7,7 miljoonan euron kuluihin. Tarkastajat totesivat, että 16,5 miljoonan euron investoinnissa Kastorian lentoaseman kiitotien laajennukseen ei ollut kyse vaikuttavasta julkisten varojen käytöstä (kiitotietä ei ole koskaan käyttänyt sen tyyppinen lentokone, jota ajatellen laajennus oli tehty).

Tarkastajat havaitsivat suurimmalla osalla tarkastetuista lentoasemista, että rakennustyöt ja infrastruktuurien toimitus viivästyivät keskimäärin lähes kahdella vuodella. Kustannukset ylitettiin melkein puolella lentoasemista. Tämä tarkoittaa, että jäsenvaltioiden oli maksettava lähes 100 miljoonaa euroa enemmän kansallisista määrärahoista kuin oli alun perin ajateltu.

Tarkastajat havaitsivat, että jäsenvaltiot eivät koordinoineet rahoitusta asianmukaisesti. Espanjassa, Italiassa, Kreikassa ja Virossa ei mm. ollut strategista pitkän aikavälin kehityssuunnitelmaa lentoasemille. Komissio ei myöskään valvonut rahoitusta riittävän hyvin. Komissio ei yleensä tiedä, mitkä lentoasemat saavat rahoitusta ja minkä verran ne saavat rahoitusta. Tilanne estää komissiota saamasta kattavaa kuvaa kaikista EU:n lentoasemainvestoinneista ja rajoittaa sen mahdollisuuksia kohdistaa seurantaa ja varmistaa, että toimintapolitiikat on suunniteltu ja pantu täytäntöön asianmukaisesti.

*Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen sisältämät keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta [www.eca.europa.eu](http://www.eca.europa.eu).*

**ECA Press**

**Damijan Fišer – Tiedottaja**

**12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg**

**Puhelin: (+352) 4398 45410**

**Matkapuhelin: (+352) 621 55 22 24**

**Sähköposti: [press@eca.europa.eu](mailto:press@eca.europa.eu)**

**@EUAuditorsECA**

**Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA)**

**[eca.europa.eu](http://eca.europa.eu)**

## Toimittajille tiedoksi

Euroopan tilintarkastustuomioistuin julkaisee erityiskertomuksia pitkin vuotta. Niissä esitetään EU:n talousarvioaloja tai hallinnollisia aiheita koskevien tarkastusten havainnot.

Erityiskertomuksessa nro 11/2014 ”**EU:n rahoittamat lentoasemainfrastruktuurit: vähäinen vastine rahoille**” analysoidaan EU-rahoitteisia investointeja lentoasemainfrastruktuureihin. Tarkoituksena oli selvittää, oliko investointitarve osoitettu, oliko hankkeet saatu päätökseen aikataulussa ja suunnitellulla budjetilla ja olivatko uudet ja parannetut infrastruktuurit kokonaisuudessaan käytössä. Tarkastus toimitettiin toukokuun 2013 ja lokakuun 2014 välisenä aikana. Tarkastuksen yhteydessä arvioitiin myös, kasvoivatko matkustajamäärät ja paraniko asiakaspalvelu investointien ansiosta ja olivatko rahoitetut lentoasemat taloudellisesti kannattavia.

EU osoitti ohjelmakausilla 2000–2013 noin 4,5 miljardia euroa lentoasemainfrastruktuureihin Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR), koheesiorahastosta sekä Euroopan laajuista liikenneverkkoa koskevien hankkeiden kautta. Yli 2,8 miljardia euroa oli EAKR:n ja koheesiorahaston varoja. Tästä määrästä 75 prosenttia investoitiin Espanjassa, Italiassa, Kreikassa ja Puolassa.

Tarkastus kohdistui 20 EU-rahoitteeseen lentoasemaan viidessä jäsenvaltiossa (niistä kahdeksan oli Espanjassa, viisi Italiassa, kolme Kreikassa, kaksi Puolassa ja kaksi Virossa). Lentoasemat olivat saaneet ohjelmakausilla 2000–2006 ja 2007–2013 EU:n rahoitusta EAKR:lta ja koheesiorahastolta yhteensä 666 miljoonaa euroa, joista tarkastettiin 460 miljoonaa euroa.

## EU-tarkastajien johtopäätökset

EU:n rahoittamat lentoasemainvestoinnit tuottivat vain vähän vastinetta rahoille. Rahoitusta sai liian monta lentoasemaa, jotka usein sijaitsivat lähellä toisiaan, ja useissa tapauksissa EU:n rahoittamat infrastruktuurit olivat ylimitoitettuja. Ainoastaan puolet tarkastetuista lentoasemista onnistui lisäämään matkustajamääriään. Asiakaspalvelun paranemista ei joko mitattu tai näytetty toteen.

## EU:n tarkastajien suositukset

- **Komission** olisi varmistettava ohjelmakaudella 2014–2020, että jäsenvaltiot osoittavat EU:n rahoitusta lentoasemainfrastruktuureihin ainoastaan taloudellisesti kannattavilla lentoasemilla, joiden investointitarpeet on arvioitu ja osoitettu kunnolla. Komission olisi otettava tämä huomioon toimenpideohjelmien hyväksynnässä ja seurannassa.
- **Jäsenvaltioilla** olisi oltava johdonmukaiset alueelliset, kansalliset ja ylikansalliset suunnitelmat lentoasemien kehittämistä varten. Täten vältettäisiin liikakapasiteetti, päällekkäisyydet ja lentoasemainfrastruktuureihin tehtyjen investointien koordinoinnin puute.

Komissio vakuuttaa kertomukseen liitetyissä vastauksissaan, että se on ottanut oppia tästä kokemuksesta ja soveltaa täten asianomaisessa lainsäädännössä täysin erilaista lähestymistapaa ohjelmakaudella 2014–2020.